

8.

Nässjö februari 2011 – civil polis slår till

Det är februari år 2011 i Nässjö. Det är full vinter, kallt och mycket snö. Jag kör min bil och tittar i backspeglarna, den tunga bruna Audin följer tätt bakom mig. Passageraren i Audin sitter och viftar med en *badge* som han trycker mot vindrutan, det ser ut som i en amerikansk polisfilm. Jag tänker att det är väl en av alla mina polare bland invandrarkidsen som vill spela mig ett spratt på något sätt, de brukar skämta en del med mig. Jag har min rumänska kvinnliga arkitekt bredvid mig i bilen och vi närmar oss uppfarten till mitt hus. Vi ska tillsammans göra några sista mätningar i köket, och sen åka till Jönköping och göra de sista inköpen inför den stora ombyggnaden av köket. Innan jag ens hinner öppna bildörren stormar det fram två personer på garageuppfarten som i den värsta kommandoraiden. ”Rutinkontroll” ropas det.

Den ene mannen är ljushårig med något slags Jack Nicholson-komplex att döma av stuket på hans mössa – han är lik rollfiguren i Gökboet alltså. Jag känner direkt att detta absolut är något annat än vanlig rutinkontroll. Arkitekten bredvid mig är mycket orolig och upprepar gång på gång:

– *What’s wrong, Björn? What’s wrong?*

Mitt hjärta slår snabbt och hårt, jag anar vad som var på gång, och redan här i detta tidiga skede står det klart för mig att jag måste skriva ner min historia. Jag bestämmer mig faktiskt i detta ögonblick. Den ljuse och mycket unge polisen frågar om jag har körkort. Jag har det inte med mig utan säger att jag kan gå in i huset och hämta det. ”Då följer jag med in, säger han”. Jag börjar känna mig kallsvettig och illamående, jag lämnar bilen och min rumänska

arkitekt får sitta kvar med den andre polisen, också påtagligt ung men med sympatisk attityd och vänliga ögon. Tillbaka i trädgården med körkort i hand, uppmanas jag att blåsa i alkoholmätare. Inget utslag. Medan den ljuse polismannen på sin mobil letar i polisregistret frågar han utan att se på mig:

– Hur har du det med de andra drogerna då?

– Vad menar du med det? svarar jag.

– Det syns ju på dig, säger han, utan att vända sitt ansikte mot mig.

Illamäendet tilltar och tusen tankar virvlar osammanhängande runt i min hjärna.

– Det är ett tips, eller hur? får jag ur mig till slut.

Så som jag uppfattar det nickar han bara uttryckslost, ett slags bekräftande. Efter några sekunders tvekan beslutar jag mig för att köra med helt öppna kort, inte försöka slingra mig utan berätta som det var. Att jag kvällen innan har rökt lite cannabis, ingenting idag, men att det säkert finns spår av det i mitt blodomlopp och i min urin.

Ett dramatiskt möte följer med de två hantverkare och arkitekten som jag anlitat för renovering av mitt hus, när jag nu berättar att jag är tvungen att följa med polisen för provtagning på sjukhus. De står där med gapande munnar och säger ingenting och jag är kritvit i ansiktet. I den civila polisbilen på väg upp till sjukhuset återfår jag en del av mitt normala jag, pulsen går ner, färgen i ansiktet återvänder. Jag börjar mentalt förbereda mig på vad som skulle komma. Jag kan se rubrikerna framför mig: "Knarkande lärare fast i rutinkontroll!". Jag gör mig inga illusioner om att det skulle kunna tystas ner, trots att de bägge civilklädda spanarna käckt påpekar att "Vi säger inget". Jag känner en viss sympati för de två. De fattar ju att det inte är en vanlig "junkie" som de har haffat. Jag påpekar att så fort vi kommit till blodlabbet kommer hela stan att få veta vad som hänt. De tror inte att det behöver bli så – men jag vet med bestämdhet hur det fungerar i en liten stad när det gäller en i bygden rätt välkänd person som haft en uppmärksammad idrottskarriär och arbetat 30 år som idrottslärare i skolan.

Jag förstår också att det inte alls handlar om en slumpartad rutin-kontroll. Det handlar om ett tydligt och välriktat tips från någon eller några, det finns ju massor med personer som i årtionden vetat om att jag ibland använder cannabis i smärtlindrande, avslappnande och livskvalitetshöjande syfte. Det är knappast någon hemlighet. Men nu är det uppenbarligen någon som vill åt mig och har tipsat polisen. Och polisen måste haft spaning på mig, de hade ju väntat tills jag kört bil för att kunna sätta dit mig. Men vem har tipsat? Jag frågar mig själv: Vem? Vem vill mig illa? När jag tänker efter kommer omedelbart tre, fyra namn upp, personer som jag mycket väl kan tänka mig skulle kunna ta initiativ för att sätta dit mig. Ge anonyma tips till polisen om mitt namn och var jag bor.

Mina farhågor om att i en liten stad går inget att hemlighålla får direkt bekräftelse. Sjuksköterskan som tar mitt blodprov är naturligtvis mamma till en elev i en av mina klasser. Hon känner givetvis genast igen mig och småpratar vänligt. Men mina egna tankar är redan på väg åt ett annat håll, jag funderar på vem av mina fyra barn jag ska ringa först och berätta om "katastrofen". För jag är övertygad om att det ska det bli, nu finns knappast någon återvändo. Nere på polisstationen tas urinprov övervakat av polismän, precis som om de misstänker att man ständigt går omkring med en påse ren urin på sig ifall man skulle råka hamna i rutinkontroll. Jag till och med topsades i munnen för att de skulle kunna kartlägga mitt DNA. De uttalar den vanliga klyschan, "vi har våra regler, det är lika för alla utan undantag", och man står där och försöker klämma fram några droppar och känner sig som en riktigt farlig brottsling. Till den ljuse polismannens synbara tillfredsställelse indikeras att det finns ett litet spår av cannabis i min urin och en mängd frågor öser över mig:

– Var har du fått tag på cannabis? Vem har levererat? Har du större mängder cannabis hemma? Har du sålt vidare själv?

Jag förklarar lugnt att jag gärna är samarbetsvillig på många sätt men varifrån jag fått tag på gräset tänker jag aldrig diskutera, så den frågan kan de släppa helt. Jag kommer aldrig att prata om just det, i så fall är det tortyr som gäller. Däremot berättar jag att jag

har några gram cannabis för eget bruk hemma, det tänker jag inte hymla om. Och de kan gärna ta med sig hundar och genomsöka huset, något annat än det jag självmant tar fram kommer de inte hitta. Jag har aldrig sålt vidare till någon, endast haft små mängder för eget bruk.

Jag märker att polismännen har fått ett visst förtroende för mig och de inser att jag nog talar sanning. Vi åker i den stora Audin tillbaka till mitt hus igen och jag tar fram mina gram cannabis. Jag funderar på hur jag skall lägga upp mina samtal till familj och vänner och berätta om avslöjandet. En stark ångest väller upp inom mig.

Jag noterar att polismännen kollar in en del av mina fotografier som hänger på väggarna där jag i yngre år spelar tennis och bandy och vi börjar prata en del om idrott, vi har några tydliga gemensamma nämnare. De är klart nyfikna på min person och min känsla är att de uppträder som vore de gamla elever till mig. Samtalstonen är nu en helt annan än i början av gripandet och när de lämnar huset är det med ett käckt, ”lycka till”. De nöjer sig med att ta med gräset jag plockat fram direkt vi kom tillbaka till huset. En fin pipa som jag ibland använt till att röka cannabis med tycker de att jag kan få behålla. En slags vänlig gest trots allt. Jag fick en känsla av att trots guldstjärnor för lyckat uppdrag var de inte helt bekväma med det här tillslaget. Det kanske kostade mer än det smakade. På vilket sätt skulle detta gynna samhället?

Sedan poliserna åkt ställer jag mig på min balkong och blir kvar länge länge och reflekterar över min situation och dess följder.

Vad poliserna inte visste, eller brydde sig om, var att den där pipan var laddad och räckte till en omtändning. Funderar ett tag, och drar några djupa bloss, det skulle bli den sista *higgen* på oöverskådlig tid. Vem ska jag ringa först? Det blir min yngste son Leo, min lille *darling* på tolv år, och jag berättar utan omsvep vad som hänt. Jag hör på hans röst att han blir tagen av det jag berättar och samtalet blir kort. Efter några minuter kommer det ett sms från honom:

– Pappa jag är stolt att ha dig som pappa, men även solen har sina fläckar. *Love you!*

Jag hör att min hyresgäst Anders som bor i våningen under mig har kommit hem från sitt lärarjobb. Jag går ner till honom och förklarar vad som hänt. Hans reaktion överraskar mig då han genast börjar berätta:

– Aha, det var därför jag blev stoppad när jag hade lånat din bil och skjutsat dig till bussen för avresan till Österrike förra veckan. När jag kom tillbaka hem till huset här hoppade det ut två killar ur en bil och frågade om jag var Björn Odengren. Men jag sa att du var på väg till Österrike med buss. Jag tyckte det var lite konstigt, men du har ju så många olika vänner att jag sen inte tänkte mer på det.

Jag förstår nu fullt ut att polisen definitivt har spanat på mig. De som stoppat Anders i min bil i tron att det var jag var säkert civila poliser. Talet om rutinkontroll var, som jag hade fattat från första stund, således inte sant.

Delar av min ångest försvinner och jag betar av cirka tio samtal till olika vänner på kvällen. Efter en orolig natt är det dags att möta världen och mitt jobb. Hur skall livet bli? Jag ska börja klockan nio nollnoll och kvart över åtta står jag utanför min rektors kontor, drar ett djupt andetag och går in.